

Norsk Ethnologisk gravskning! Emne nr 3.

Constance Hansen,

Brynet.

Østfold
Rømskog

- 1) Det vædige ardet er bryne. Her er et
eksempel ved herinne i Rømskog.
- 2) Her finnes vist ikke den slags stein
særlig mig bekjent. De vi bruker kjøpes i
Oslo- og er vistnok av forskjellig slags stein.
- 3) Paa gårdene her brukes først slipestein
siden brynes de med et bryne.
- 4) Kan ikke huske at jeg har hørt, eller
annet måte at bruke gaen eller andre
redskaper paa, end med slipestein og bryne.
- 5) Har aldrig set en slik stein noget-
sted her i Rømskog
Slipestein har alltid hatt fast peads etsted
paa tænd. Kan ikke si hvorlange slipestein
er brukt her; men at den bruktes her i
to og allene årene.
- 6) Det brar paa hvorlange den blir; thi
blir den sløv mas den slipes og brynes.
Her brukes ogsaa "smekeslikke" av tra.
I mit barndoms hjem her paa Rømskog trak
de op av en sjovig like ind til eiendom men
store ekestokker. Disse rimeligvis var meget
gamle, da der ikke finnes lik i bygden;
men av disse skar de lange stykker som
de saa brukte til "smekeslikke". Disse blev
festet til arvet med en kraupe i nedre del
og noget, som liknet en stoffjær overst.
Disse ekestokker laa alle med toppen til
fra land og var saa fast for en alders-
greuse. Det barndoms hjem ligger paa østere

om Rønnesjøen

side er en liten vik ca 200 meter lang og er
100 bred. Paa vestre siden ligger gården Høgebøl.
Helt hjert heler Høgenes. Av dette fremgår
det jo, at her har skogen gaaet ned til
sjøen. Her er ingen store jordeien dommer,
neppe nogen over 100 dekar. Naar lavesi er
skogen.

8) Nei, det ville falle for tungvint.

De bruker begge deler. Det beror jo paa
hvilken vei slipes den går til.

9.) Drott skattes mot jorden og gjelder for begge
slags arv.

10.) Her brukes ingen sverger tung, det
ville falle for tungvint, de skitker den i
en av kommuner paa bøkse eller overals.

11)

12.)

13.) Bryne kall fittles med vand når det er
fjorhauden.

14.) Brynesvæle kaldes her det mel, saue frem-
kommer ved bryningen.

15. Kogem auvudelse av brynesvæle kjendes ikke

16.) Nei. Ikke kjent her

17.) Nei

18.) Nei, dessvære, her blir alle bryner, enten
de blir spyttet paa eller paa andre måter
dårlig behandlet.

18) - Jeg skulle ikke holde det for umulig, at en eller
anden bygdeskjald skulle trallet litt naar gjæen
ikke ville bite paa gjestegjæen. Men dessvære,
var der vel ingen, saue viste, at ta vire
paa ord eller ryttene.